

РОЗРОБКА САЙТУ НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ВЕБОМЕТРИЧНОГО РЕЙТИНГУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ПЗАС

Сучасне людство великими кроками опановує інформаційні технології, що значно прискорює взаємодію та обмін інформацією. Саме необхідність у володінні певною інформацією є рухомою силою інформаційних технологій. Доступ до всесвітньої мережі у наш час може отримати майже кожна людина, тому Інтернет є вкрай вигідним для розповсюдження та отримання необхідної інформації, наприклад, реклами. Саме так розділяються користувачі Інтернету: споживачі та постачальники інформації, і перетинаються вони переважно за допомогою пошукових систем, які групують необхідну споживачеві інформацію постачальників. В свою чергу постачальники конкурують між собою за рейтинги своїх інформаційних ресурсів, просувають їх на перші місця задля залучення клієнтів та підвищення своєї репутації.

Такий процес можна спостерігати у всіх сферах нашої діяльності, зокрема у освітній. Репутація для вищих навчальних закладів (ВНЗ) відіграє дуже важливу роль, а саме привертає увагу абітурієнтів та сприяє розвитку закладу. Більшість навчальних закладів ретельно спостерігає за своїми рейтингами. Створюються окремі відділи, завдання яких є саме вивчення системи, її всебічний аналіз, спостерігання за тенденціями зростання чи падіння рейтингів, а також сприяння підвищенню цього рейтингу. На сьогодні яскравими прикладами опанування вебометричної системи в Україні є такі навчальні заклади як Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Харківський національний університет В.Н. Каразіна та Сумський державний університет. Вони займають лідируючі позиції у вебометричному рейтингу по Україні, насамперед, завдяки високим оцінкам за багатьма вебометричними показниками.

Існує певний набір критеріїв, який визначає рейтинг інформаційних ресурсів ВНЗ, а також організації які слідкують за цими рейтингами. Основною такою організацією є Webometrics. Ця організація оперує наступними критеріями (у порядку зменшення значимості):

1. Вплив (Impact)— кількість зовнішніх посилань на ресурс.
2. Наукові дослідження (Scholar) — кількість статей, звітів та інших науково-дослідницьких матеріалів, а також посилань на них, знайдених за допомогою системи Google Scholar.
3. Видимість (Presence) — кількість сторінок сайту, знайдених за допомогою пошукової системи Google.
4. Наукові досягнення (Excellence) — кількість найбільш цитованих публікацій у відповідних галузях досліджень.

Слід зазначити, що це не весь перелік критеріїв — їх значно більше, але саме ці є основними та найбільш значимими, і саме на них потрібно звернути увагу в першу чергу.

Проаналізувавши стан інформаційного сайту ЗДІА, який окрім загальної інформації містить деяку кількість невпорядкованих наукових праць (наприклад журнали «Гуманітарний вісник», «Металургія», тощо), та вищезазначені критерії оцінювання, стає зрозумілим, що першим критерієм, на який слід звернути увагу є "наукові дослідження". Аби підвищити цей критерій потрібно створити структурований певним чином ресурс для зберігання наукових робіт.

Оскільки Webometrics враховує показники системи Google Scholar щодо пошуку наукових робіт, то структура вищезгаданого ресурсу має відповідати правилами та нормами оформлення робіт від Google Scholar.

Для успішної індексації статей пошуковими роботами Google Scholar існують наступні вимоги до оформлення робіт:

1. Весь текст статті повинен бути у форматі PDF.
2. Заголовок статті повинен бути написаний шрифтом великого розміру на першій сторінці статті.
3. Автори статті мають бути перераховані у наступному рядку після заголовку.
4. Має бути присутня бібліографічна секція.

Якщо стаття оформлена згідно з висунутими вимогами, пошукова машина Google Scholar проіндексує її протягом одного – двох тижнів. З цього приводу Google Scholar рекомендує спеціалізовані програмні засоби для створення подібних репозиторіїв. Деякі з подібних рішень можливо розгортати на власному хостингу, деякі надають для цього свої ресурси.

Серед них системою Google Scholar виділені такі рішення, як Eprints(eprints.org), Digital Commons(digitalcommons.bpress.org) або Dspace(dspace.org). Перелічені платформи цілком відповідають вимогам системи індексації. При використанні аналогічних рішень треба пересвідчитись у їх відповідності технічним вимогам системи Google Scholar.

Тому для забезпечення зручного доступу та збереження всіх наукових робіт доцільно створення централізованого репозиторію. Його використання дає переваги у спрощенні процесу організації контенту та підвищує загальні показники його індексованості.

Розроблено прототип сайту, спираючись на всі проаналізовані правила та приклади інформаційних ресурсів лідерів рейтингу Webometrics. Він надає механізм доступу до репозиторію зі зручним інтерфейсом. Також сайт є гнучким у налаштуванні зовнішнього вигляду задля підтримки наукових журналів різної тематики.

У подальшому передбачається перенесення усіх існуючих наукових журналів та праць співробітників ЗДІА до нового репозиторію та його адміністрування.

Висновки:

- Досліджено критерії вебометричного оцінювання сайтів ВНЗ.
- Вивчені методи індексування інформаційних ресурсів пошуковими машинами платформи Google Scholar.
- Розроблено структуроване сховище для наукових робіт та механізм керування цим сховищем.

Література

1. Peter Ingwersen Webometrics — Ten Years of Expansion. — Nancy (France), 2006. — с. 124-129.
2. Mike Thelwall Webometrics and Social Web Research Methods. — University of Wolverhampton, 2013 — с. 243-247.
3. Центр вебометрії та веб-маркетингу - СумДУ — web.sumdu.edu.ua
4. Офіційний сайт системи Webometrics — webometrics.info.
5. Офіційний сайт системи Google Scholar — scholar.google.com.